

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 145/2011-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. apríla 2011 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. PhDr. P. Ď., Ž., vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 35 ods. 1, čl. 42 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nečinnosťou Ministerstva školstva Slovenskej republiky v konaní o žiadosti o pomoc z 26. júla 2010 týkajúcej sa preskúmania rozhodnutia dekana PF KU a nečinnosťou Úradu vlády Slovenskej republiky v konaní o sťažnosti na prietahy vo vybavovaní podnetov z 5. októbra 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. PhDr. P. Ď. o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. februára 2011 doručená sťažnosť JUDr. PhDr. P. Ď. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základných práv podľa čl. 35 ods. 1, čl. 42 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) spôsobené nečinnosťou Ministerstva školstva Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) v konaní o žiadosti o pomoc z 26. júla 2010 týkajúcej sa preskúmania rozhodnutia dekana P. f. K. u. a spôsobené nečinnosťou Úradu vlády Slovenskej republiky (ďalej len „úrad vlády“) v konaní o sťažnosti na prietahy vo vybavovaní podnetov z 5. októbra 2010.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol: *„Dňa 26. 07. 2010 som odoslal na adresu Ministerstva(...) žiadosť o pomoc a žiadosť o preskúmanie rozhodnutia dekana PF KU ohľadom neštandardného priebehu mojej dizertačnej skúšky v odbore 3.1.14 Sociálna práca dňa 11. 05. 2010. Obrátil som sa na Ministerstvo ako na správny orgán, i na orgán, ktorý zároveň dohliada na kvalitu vyučovacieho procesu. Neobracal som sa naň ako na odvolací orgán, čo z textu môjho podania zo dňa 26. 07. 2010 vyplýva jednoznačne. Upozorňoval som Ministerstvo, že som dodržal v rámci K. u. zákonný postup a že som riadnu žiadosť o preskúmanie rozhodnutia dekana PF KU odoslal rektorovi KU v zákonom termíne. Ministerstvo som v rámci podania(...) informoval, že rektor KU prof. T. Z. ako štatutárny orgán verejnej vysokej školy podľa jeho prejavov na verejnosti nemá ovládať štátny jazyk, čo má maximálne spochybňovať silu právnych aktov, ktoré podpisuje. Zároveň som informoval Ministerstvo o vymáhaní nezákonných poplatkov za štúdium, o ktorom som ho informoval bezvýsledne už skôr. Informoval som ho aj o konaní ostatných zamestnancov KU v rozpore s Ústavou(...)“*

Odpoveď Ministerstva zo dňa 03. 08. 2010 však nebola odpoveďou na moje podanie zo dňa 26. 07. 2010, lebo obchádzala moje upozornenia na závažné porušenia platnej legislatívy na KU, predovšetkým upozornenia na závažné porušovanie Ústavy(...) a medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná. Ministerstvo sa zbavilo aj zodpovednosti nad kvalitou vzdelávacieho procesu a odkázalo ma na príslušný súd.

Ministerstvo bolo pritom povinné na základe môjho upozornenia zo dňa 26. 07. 2010 začať viacero správnych konaní. Minimálne malo ísť o správne konanie ohľadom jazykovej nedostatočnosti rektora KU, ktorá samotná je dôvodom na spochybnenie právnych aktov, ktoré rektor KU podpisuje. Ďalej malo ísť o správne konanie ohľadom nezákonných poplatkov, ktoré KU vymáha. Malo ísť aj o správne konanie ohľadom samotnej kvality vyučovacieho procesu; v mojom prípade som totiž bol na KU ako verejnej vysokej škole

hodnotený na základe oponentského posudku, ktorý mi nanucuje vieru oponenta, a bol som aj hodnotený na základe otázky, ktorú sme v doktorandskom stupni štúdia nepreberali.

Výsledok správnych konaní, ktoré malo Ministerstvo vykonať, a konaní, ktoré malo Ministerstvo povinnosť iniciovať, napr, konanie Akreditačnej komisie Ministerstva, mal byť pre mňa a pre moje doktorandské štúdium(...) dostatočným podkladom pre bezproblémové pokračovanie v tomto štúdiu na inej vysokej škole.

Zo strany Ministerstva išlo opomenutím správnych konaní voči KU zároveň o opomenutie ochrany mojich práv garantovaných zákonom o vysokých školách, Ústavou Slovenskej republiky a medzinárodnými dohovormi, ktorými je Slovenská republika viazaná.

Dňa 30. 08. 2010 som osobne podal na Ministerstve podanie, v ktorom ho opätovne upozorňujem na nedostatky na KU a na povinnosť Ministerstva začať správne konania.

Keďže som v zákonnej lehote, ani dodnes nedostal od Ministerstva odpoveď, podal som osobne dňa 05. 10. 2010 podanie na Úrade vlády(...) do rúk predsedníčky vlády(...) Rovnako ako upozorňujem Ministerstvo, aj Úrad vlády(...) na porušovanie legislatívy Slovenskej republiky a Ústavy(...) zo strany PF KU a KU celkovo ohľadom môjho doktorandského štúdia(...)

Keďže podanie Úradu vlády zo dňa 05. 10. 2010 ostalo bez odozvy, podal som osobne s patričným komentárom na Úrade vlády(...) toto podanie opätovne dňa 10. 12. 2010.

Úrad vlády odpovedal listom 11638-2/2010/IP-279/OPS zo dňa 20. 12. 2010(...) Hoci v mojich podaniach Úradu vlády označujem moje práva, ktoré boli zo strany KU porušené, a boli teda porušené aj nečinnosťou Ministerstva, premiérka a Úrad vlády takto lživo tvrdia, že nevedia, akých práv sa domáham, vraj moje podanie nemožno považovať za sťažnosť, vraj Sekcia kontroly a boja proti korupcii Úradu vlády nemá byť z týchto dôvodov príslušná na vybavenie môjho podania. Aj keby som neoznačil moje porušené práva, čo som však urobil, nezákonné vymáhanie nezákonných poplatkov na verejnej vysokej škole KU je korupciou, ktorá preukázateľne poškodzovala aj mňa, a touto korupciou sa Úrad vlády po nečinnosti Ministerstva ako najvyšší správny orgán sa mal zaoberať. (...)

Ministerstvo školstva(...) jeho nečinnosťou porušilo moje garantované práva článkom 46 ods. 1 Ústavy(...) Týmto znemožnením domáhania sa mojich práv

prostredníctvom Ministerstva došlo zároveň zo strany Ministerstva k porušeniu môjho práva garantovaného článkom 35 ods. 1 Ústavy(...) a 42 ods. 1 Ústavy(...) Všetky tieto porušenia vyplývajú z ignorovania povinných konaní Ministerstvom ako ústredným orgánom štátnej správy školstva a zároveň ako ústredným orgánom, ktorý má dohliadať na zákonnosť vyučovacieho procesu, a ktorý má dohliadať zároveň aj na kvalitu vyučovacieho procesu, a iniciovať konanie špeciálnych orgánov Ministerstva. (...)

Úrad vlády(...) opomenutím konania voči Ministerstvu(...) sa dopustil ako Ministerstvo rovnakých porušení(...) Úrad vlády sa dopustil teda tiež porušenia mojich spomínaných práv garantovaných Ústavou(...) a medzinárodnými dohovormi(...) Navyše Úrad vlády porušil aj právo na účinný opravný prostriedok podľa článku 13 Dohovoru(...)“

Vzhľadom na uvedené podstatné skutočnosti sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd o jeho sťažnosti nálehom takto rozhodol:

„(...) na základe výsledku preskúmania(...) mojej ústavnej sťažnosti žiadam reparáciu porušenia mojich práv a slobôd, ktoré vzniklo nečinnosťou Ministerstva a Úradu vlády(...), prikázaním povinného konania porušiteľom týchto práv a slobôd. V tomto prípade má ísť o správne konanie Úradu vlády SR voči Ministerstvu školstva(...) a voči verejnej vysokej škole KU v R.; a o správne konanie Ministerstva školstva(...) voči verejnej vysokej škole KU v R.

Napokon podľa článku 127 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky žiadam od Úradu vlády, ktorý ako ústredný orgán štátnej správy nekonal ani voči Ministerstvu, ani voči KU, ako konať mal, finančné zadosťučinenie mojej nemajetkovej psychickej, spoločenskej a morálnej ujmy porušením mojich práv garantovaných Ústavou Slovenskej republiky a medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná, vo výške 60.000,- EUR. Od Ministerstva tiež podľa článku 127 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky žiadam odškodnenie mojej nemajetkovej psychickej, spoločenskej a morálnej ujmy porušením mojich garantovaných práv tiež vo výške 60.000,- EUR. “

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Podstatou sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa, že nečinnosťou ministerstva a úradu vlády na základe jeho podnetov a návrhov boli porušené jeho základné práva podľa čl. 35 ods. 1, čl. 42 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj čl. 13 dohovoru.

Ústavný súd konštatuje, že nie je v jeho právomoci o merite podanej sťažnosti konať a rozhodnúť.

Ako to vyplýva z citovaného ustanovenia čl. 127 ods. 1 ústavy, právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda len vtedy, ak poskytovanie tejto ochrany nie je v právomoci všeobecných súdov. V danom prípade z dôvodov ďalej uvedených právomoc poskytnúť ochranu označeným základným právam sťažovateľa vyplývajúcim z ústavy prináleží všeobecným súdom, čím je zároveň vylúčená právomoc ústavného súdu.

Podľa čl. 142 ods. 1 ústavy (všeobecné) súdy preskúmavajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí a opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, ak tak ustanoví zákon. Podľa § 7 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku v občianskom súdnom konaní súdy preskúmavajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci. Iným

zásahom je aj nečinnosť orgánu verejnej správy, pričom za orgán verejnej správy sa na účely konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku („Správne súdnictvo“) považuje aj ministerstvo a úrad vlády, ktorých nečinnosť sťažovateľ svojou sťažnosťou namieta.

Podľa § 250t ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že orgán verejnej správy nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom tým, že je v konaní nečinný, môže sa domáhať, aby súd vyslovil povinnosť orgánu verejnej správy vo veci konať a rozhodnúť. Návrh nie je prípustný, ak navrhovateľ nevyčerpal prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis.

Z citovaného ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku je nepochybné, že v situácii, v akej sa podľa vlastného tvrdenia sťažovateľ ocitol, má k dispozícii účinný prostriedok nápravy – t. j. žalobu o nečinnosť správneho orgánu, o ktorej má právomoc rozhodnúť vecne a miestne príslušný všeobecný súd. Uvedená právomoc všeobecného súdu vylučuje subsidiárnu právomoc ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. apríla 2011